

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ สำนักงานการอนุญาต โทร. ๐-๒๕๖๑-๔๒๙๒-๓ ต่อ ๔๒๐๖

ที่ ทส ๑๖๐๒.๒/ 24405 วันที่ 24 ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ให้ชะลอการอนุญาตไม้สัก ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง การตรวจสอบ การทำไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้าม และการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้ มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน
ผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้ทุกท่าน
ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑-๑๓
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

กรมป่าไม้ ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๒ **24403** ลงวันที่ **24 ธันวาคม ๒๕๕๕** เรื่อง ให้ชะลอการอนุญาตไม้สัก ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง การตรวจสอบ การทำไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้าม และการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด เรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(นายบุญชอบ สุทธมนัสวงษ์)
อธิบดีกรมป่าไม้

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๒/ 24403

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน

แขวงลาดยาว เขตจตุจักร

กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐

24 กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ให้ชะลอการอนุญาตไม้สัก ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง การตรวจสอบ การทำไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้าม และการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้ มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๓๕๘ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส ๐๒๒๒.๒/๕๓๓๙ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมป่าไม้ได้มีหนังสือแจ้งเวียนเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการ อนุญาตทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง การตรวจสอบ การทำไม้ที่มีใช้ไม้ หวงห้าม และการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้าย ออกนอกเขตจังหวัด มาเพื่อให้จังหวัดทราบและถือปฏิบัติ ความแจ้งอยู่แล้วนั้น

กรมป่าไม้ ขอเรียนว่า ตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๓๕๘ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ ที่ระบุว่า “ข้อ ๑.๒ ให้ผู้ขออนุญาตยื่นคำขออนุญาตด้วยตนเอง” ซึ่งกรมป่าไม้ ได้รับเรื่องราวการร้องเรียนว่ามีลักษณะเป็นการสร้างชั้นตอน โดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้กับ ประชาชนเกินสมควรทำให้ได้รับความเดือดร้อนและไม่เป็นธรรม ดังนั้น กรมป่าไม้จึงนำเสนอกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อโปรดพิจารณาแก้ไขใหม่เป็น “ผู้ขออนุญาตต้องเป็นเจ้าของ ที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง โดยให้ยื่นคำขออนุญาตทำไม้ด้วยตนเองหรือมอบอำนาจให้ผู้แทน โดยชอบด้วยกฎหมายเป็นผู้ยื่นคำขออนุญาตทำไม้” โดยกฎหมายได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ ทั้งนี้ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติป่าไม้พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๕๘ บัญญัติไว้ว่า “การขออนุญาตและการอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์

/ วิธีการ...

วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงและในกรณีเฉพาะเรื่อง ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรจะกำหนดให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติเพิ่มเติมประการใดอีกก็ได้” และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้พิจารณาและมีคำสั่งเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ ตามข้อเสนอของกรมป่าไม้ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว จึงให้แก้ไขข้อความตามหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๓๕๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ จากเดิมที่ระบุว่า “๑.๒ ให้ผู้ขออนุญาตยื่นคำขออนุญาตด้วยตนเอง” เป็น “๑.๒ ผู้ขออนุญาตต้องเป็นเจ้าของที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองโดยให้ยื่นคำขออนุญาตทำไม้ด้วยตนเองหรือมอบอำนาจให้ผู้แทนโดยชอบด้วยกฎหมายเป็นผู้ยื่นคำขออนุญาตทำไม้”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญชอบ สุทธมนัสวงษ์)

อธิบดีกรมป่าไม้

สำนักการอนุญาต ส่วนอนุญาตไม้และของป่า

โทร. ๐-๒๕๖๑-๔๒๙๒-๓ ต่อ ๕๒๐๖

โทรสาร ๐-๒๕๓๙-๒๓๙๑

สำเนา

ส่วนอนุญาตไม้และของป่า
รับที่ 1267
วันที่ 2 ต.ค. 2555
เวลา.....

กรมป่าไม้
รับที่ ๓๙๕๕๖
วันที่ ๓๑ ต.ค. ๒๕๕๕
เวลา.....

สำนักการอนุญาต กรมป่าไม้
รับที่ 7327
วันที่ 2 ต.ค. 2555
เวลา.....

ที่ ทส ๐๒๐๒.๒ / ๕๓๓๕

ถึง กรมป่าไม้

ตามที่กรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๒/๕๐๑๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ นำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อโปรดพิจารณาความเห็นของ กรมป่าไม้ เกี่ยวกับกรณีที่นายสมเกียรติ บูรณชัย ได้มีหนังสือร้องเรียนไปยังสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินว่า ไม้ได้รับความเป็นธรรมในการยื่นคำขออนุญาตตัดไม้สักในที่ดิน ซึ่งกรมป่าไม้เสนอความเห็นให้มีการแก้ไข ข้อกำหนดเกี่ยวกับการห้ามมิให้มีการมอบอำนาจในการดำเนินการดังกล่าว นั้น

บัดนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้พิจารณาและมีคำสั่งเห็นชอบ ตามข้อเสนอของกรมป่าไม้ดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสำเนาคำสั่ง ที่ ทส ๐๑๐๐/๖๔๐๘ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ แนบท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ เพื่อกรมป่าไม้จักได้พิจารณาและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ทส ๓๑๓,

(Signature)

(นายจิระพงษ์ คูหากรอุจน์)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
สำเนาถูกต้อง

(Signature)

(นายพัฒนา ศิริรัมย์)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

ส่วนกฎหมายและระเบียบ

กลุ่มกฎหมาย

โทร ๐ ๒๒๖๕ ๖๑๘๖

โทรสาร ๐ ๒๒๗๘ ๘๖๐๓

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

① ส่ง ไม้ และ ของ ป่า
- พิจารณาดำเนินการต่อไป

(Signature) ๒ ต.ค. ๕๕

(นายสมชาย เปรมพาดิษย์กุล)

ผู้อำนวยการสำนักการอนุญาต

③ ๑๓ พรณ๑

- บันทึกเรื่อง ๐๖๓. เมื่อ 15/๑๐

สงวน/ไม่พบ 10/11/๐๖/ 3๕๓. ซึ่งที่ ๑๐

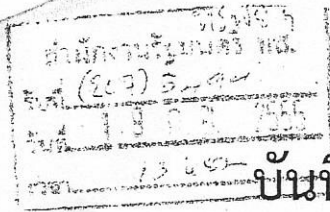
② ฝ่ายอนุญาตไม้และของป่าภาคใต้

(คุณพัฒนา)

(Signature)

1156 15/10/๕๕

(Signature) ๕๓๓๕

เลขที่ ๘๓๒๐
วันที่ ๑๑/๐๗
พ.ศ. ๒๕๕๕

๒๕๓๐๐

๑๐/๑๐

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มกฎหมาย ส่วนกฎหมายและระเบียบ โทร ๐ ๒๒๖๕ ๖๑๘๖
ที่ ทส ๐๒๒๒/๘๘๘ วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอให้ชี้แจงข้อเท็จจริงและส่งเอกสารหลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณา ๕๗๒๕

เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๐/๗๖ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ (เอกสารแนบ ๑) แจ้งเรื่องร้องเรียนของนายสมเกียรติ บูรณชัย (ผู้ร้องเรียน) สรุปความได้ว่า เนื่องจากภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ร้องเรียน ซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินแปลงที่ประสงค์จะยื่นคำขออนุญาตตัดไม้สักในที่ดิน ได้มอบอำนาจให้ผู้ร้องเรียนยื่นคำขออนุญาตดำเนินการดังกล่าวต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชุมพร (สำนักงาน ทสจ.ชุมพร) แต่ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่สำนักงาน ทสจ.ชุมพร ไม่ยินยอม โดยอ้างว่ามีระเบียบกรมป่าไม้กำหนดห้ามการมอบอำนาจไว้ ซึ่งผู้ร้องเรียนเห็นว่า ระเบียบดังกล่าวน่าจะขัดกับหลักกฎหมาย เป็นเหตุให้ผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อนและเสียหาย สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจึงแจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สป.ทส.) ตรวจสอบและชี้แจงข้อเท็จจริงรวม ๖ ประเด็น แล้วแจ้งให้ทราบต่อไป ซึ่งต่อมา รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุรพล ปัตตานี) ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ปกท.ทส.) มีคำสั่งให้สำนักงาน ทสจ.ชุมพร ดำเนินการตรวจสอบและชี้แจงข้อเท็จจริง ในประเด็นทั้ง ๖ ประเด็น แล้วรายงานให้ทราบต่อไป

๑.๒ สำนักงาน ทสจ.ชุมพร มีหนังสือ ที่ ขพ ๐๐๑๓.๓/๓๐๕ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามประเด็นคำถามของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินให้ ปกท.ทส. เพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณา (เอกสารแนบ ๒)

๑.๓ สป.ทส. มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๐๓.๑/๑๓๓๖ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔ (เอกสารแนบ ๓) แจ้งให้กรมป่าไม้ (ปม.) ตรวจสอบและชี้แจงข้อเท็จจริงตามประเด็นที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด เนื่องจากเห็นว่า ปม. เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ซึ่งต่อมา ปม. มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๒/๑๐๔๕๔ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ (เอกสารแนบ ๔) รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงและชี้แจงตามประเด็นคำถามของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินให้ สป.ทส. ทราบและพิจารณา

๑.๔ สำนักบริหารกลาง โดยกลุ่มงานกฎหมาย มีหนังสือ ที่ ทส ๐๒๐๑.๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๔ มีความเห็นพ้องกับความเห็นของ ปม. ที่เห็นควรให้ ปกท.ทส. เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (รมว.ทส.) อนุมัติให้หลักการให้มีการแก้ไขหนังสือ ปม. ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๓๕๘ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ ข้อ ๑.๒ ซึ่งถือเป็นแนวปฏิบัติที่ห้ามมิให้มีการมอบอำนาจในการยื่นคำขออนุญาตดังกล่าว ซึ่งต่อมา รมว.ทส. (นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข) ได้โปรดมีคำสั่งความว่า "ปกท.ทส. ให้ ปม. ทบทวนข้อกฎหมายประกอบความเห็นเสนอใหม่" ซึ่ง ปกท.ทส. ได้มีคำสั่งความว่า "อ.ปม. พิจารณาดำเนินการตาม รมว.ทส. บัญชาต่อไป" (เอกสารแนบ ๕)

/๒. ข้อเท็จจริง ...

๒. ข้อเท็จจริง

ปม. มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๒/๙๐๑๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ (เอกสารแนบ ๖) นำเรียน ปกท.ทส. สรุปลสาระสำคัญได้ว่า เรื่องนี้เป็นกรณีสืบเนื่องจากการที่ รมว.ทส. (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) ได้สั่งการย้ายหนังสือกองตำรวจป่าไม้ ที่ ดช ๐๐๒๑.๔๐๑/๒๐๙๐ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ให้ ปม. แก้ไขระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการอนุญาตทำไม้สักและไม้ยาง ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เพื่อป้องกันผู้ไม่สุจริตนำไม้ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายมาแอบอ้างว่าเป็นไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง อันเป็นสาเหตุประการหนึ่งของการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ โดยข้อสั่งการดังกล่าวอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๔๘ แต่ขั้นตอนการวางแนวทางปฏิบัติดังกล่าวจะต้องดำเนินการออกเป็นกฎกระทรวงเสียก่อน

ต่อมา ปม. จึงได้มี “หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๓๕๘ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๗” สั่งการให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวไปพลางก่อน จนกว่าระเบียบและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องจะมีผลบังคับใช้ โดย ปม. ได้วางข้อกำหนดหรือแนวทางปฏิบัติแก่เจ้าหน้าที่ในการอนุญาตทำไม้สักและไม้ยาง ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองไว้ใน ข้อ ๑.๒ ว่า “ให้ผู้ขออนุญาตยื่นคำขออนุญาตด้วยตนเอง” ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่เป็นสาเหตุให้เจ้าหน้าที่ ทสจ.ชุมพร ไม่อนุญาตให้ผู้ร้องเรียนยื่นคำขออนุญาตและผู้ร้องเรียนเห็นว่าข้อกำหนดดังกล่าวเป็นการขัดต่อหลักกฎหมาย

ทั้งนี้ ปม. มีความเห็นสรุปได้ว่า การที่ ทสจ.ชุมพร ไม่อนุญาตให้ผู้ร้องเรียนยื่นคำขออนุญาตตัดไม้สักแทนภริยาซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินแปลงดังกล่าว โดยอ้างข้อกำหนดในหนังสือ ปม. ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๓๕๘ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ ที่ห้ามมิให้มีการมอบอำนาจข้อกำหนดดังกล่าวจึงขัดต่อหลักกฎหมาย และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๘ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะที่ รมว.ทส. (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) สั่งการ และรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันก็ได้บัญญัติรับรองสิทธิดังกล่าวไว้ทำนองเดียวกันในมาตรา ๔๑ และมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้กับประชาชนเกินสมควร อันเป็นการกีดกันและกระทบสิทธิของประชาชนผู้สุจริต ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๙

นอกจากนี้ ในการยื่นคำขออนุญาตดังกล่าว ได้มีการทำหนังสือมอบอำนาจไว้ ซึ่งไม่เข้าข้อยกเว้นในการตั้งตัวแทน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๐๑ จึงชอบที่ภริยาของผู้ร้องเรียนจะมอบอำนาจให้ผู้แทนโดยชอบด้วยกฎหมายเป็นผู้ยื่นคำขอทำไม่ได้

✓ ดังนั้น ปม. จึงเห็นควรปรับปรุงแก้ไขข้อกำหนดดังกล่าว โดยแก้ไขข้อความใน ข้อ ๑.๒ แห่งหนังสือ ปม. ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๓๕๘ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ จากเดิมที่ระบุว่า “ให้ผู้ขออนุญาตยื่นคำขออนุญาตด้วยตนเอง” เป็น “ผู้ขออนุญาตต้องเป็นเจ้าของที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง โดยให้ยื่นคำขออนุญาตทำไม้ด้วยตนเองหรือมอบอำนาจให้ผู้แทนโดยชอบด้วยกฎหมายเป็นผู้ยื่นคำขออนุญาตทำไม้” โดย รมว.ทส. มีอำนาจดำเนินการแก้ไขได้ ตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และเห็นสมควรรายงาน รมว.ทส. เพื่อโปรดพิจารณาสั่งการต่อไป

๓. กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ๓.๑ มาตรา ๔๘ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (เอกสารแนบ ๗)
- ๓.๒ มาตรา ๔๑ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (เอกสารแนบ ๘)
- ๓.๓ มาตรา ๘๐๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เอกสารแนบ ๙)

๓.๔ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ (เอกสารแนบ ๑๐)

๓.๕ มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ (เอกสารแนบ ๑๑)

๔. ข้อพิจารณาและข้อเสนอ

กลุ่มกฎหมายพิจารณาแล้ว เห็นว่า

๔.๑ การที่หนังสือ ปม. ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๓๕๘ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ ข้อ ๑.๒ กำหนดห้ามมิให้มีการมอบอำนาจในการยื่นคำขออนุญาตตัดไม้สัก จึงมีเนื้อหาที่เป็น การเป็นการกำหนดจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน อันขัดต่อรัฐธรรมนูญ หลักกฎหมายทั่วไป และบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ในเรื่องตัวการตัวแทนดังกล่าว อันเป็นการสร้าง ภาระให้แก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ ซึ่งทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้น สำหรับเหตุผลในการ กำหนดให้มีหนังสือ ปม. ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๓๕๘ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ ข้อ ๑.๒ นั้น เนื่องจากเป็นนโยบายของ รมว.ทส. (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) ในขณะนั้น เพื่อป้องกันการทุจริตในการยื่นคำขอ อนุญาตตัดไม้สัก จึงกำหนดให้เจ้าของกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินที่ต้นสัคนั้นตั้งอยู่เป็นผู้ยื่นคำขอ เท่านั้น ซึ่งการมีหนังสือกำหนดดังกล่าวเป็นเหตุให้มีการร้องเรียนไปยังผู้ตรวจการแผ่นดิน และผู้ตรวจการ แผ่นดินได้ส่งเรื่องมาให้ สป.ทส. ตรวจสอบข้อเท็จจริง

๔.๒ หลักกฎหมายในเรื่องการมอบอำนาจถือเป็นหลักกฎหมายทั่วไป เช่น ประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้นำหลักกฎหมายดังกล่าวมาบัญญัติไว้ในเรื่องของตัวการตัวแทน กล่าวคือ บุคคลซึ่งเป็นตัวการสามารถมอบอำนาจให้บุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวแทนกระทำการแทนตนภายในขอบอำนาจที่ ตนกำหนดได้ โดยตัวการจะต้องรับผิดชอบในผลแห่งการกระทำของตัวแทนที่กระทำไปภายในขอบอำนาจ เสมือนเป็นการกระทำของตัวเอง เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติห้ามมิให้มอบอำนาจในการใดไว้เป็นการ เฉพาะ ก็ไม่สามารถมอบอำนาจในเรื่องนั้นๆ ได้ ซึ่งข้อยกเว้นของตัวการตัวแทนนี้ ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๐๑ ข้างต้นแล้ว

ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้มิได้มีบทบัญญัติห้ามในเรื่องการมอบ อำนาจในเรื่องการยื่นคำขออนุญาตตัดไม้สักไว้โดยชัดแจ้งเป็นการเฉพาะ จึงต้องบังคับตามบทบัญญัติใน ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังกล่าว ทั้งนี้ เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “กฎหมายนั้น ต้องใช้ในบรรดากรณีซึ่งต้องด้วยบทบัญญัติใดๆ แห่งกฎหมายตาม ตัวอักษร หรือตามความมุ่งหมายของบทบัญญัตินั้นๆ” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อไม่มีบทกฎหมายที่ จะยกมาปรับคดีได้ ให้วินิจฉัยคดีนั้นตามจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่น ถ้าไม่มีจารีตประเพณีเช่นนั้น ให้ วินิจฉัยคดีอาศัยเทียบบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง และถ้าบทกฎหมายเช่นนั้นก็ไม่มีด้วย ให้วินิจฉัยตาม หลักกฎหมายทั่วไป”

๔.๓ เนื่องจากพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๕๘ ได้บัญญัติให้ อำนาจ รมว.ทส. ในการกำหนดให้ผู้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องปฏิบัติเพิ่มเติมเป็นประการใด นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีเฉพาะเรื่องอื่ก็ได้ ดังนั้น จึงเห็นพ้องกับ ปม. ให้มีการแก้ไขข้อความในข้อกำหนด ข้อ ๑.๒ ของหนังสือ ปม. ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/๑๒๓๕๘ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๗ จากเดิมที่ระบุว่า “ข้อ ๑.๒ ให้ผู้ขออนุญาตยื่นคำขอ

อนุญาตด้วยตนเอง" เป็น "๑.๒ ผู้ขออนุญาตต้องเป็นเจ้าของที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง โดยให้ยื่นคำขออนุญาตทำไปด้วยตนเองหรือมอบอำนาจให้ผู้แทนโดยชอบด้วยกฎหมายเป็นผู้ยื่นคำขออนุญาตทำไม้"

ซึ่งเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ โปรดนำเรียน รมว.ทส. เพื่อโปรดพิจารณาเห็นชอบตามที่ ปม. เสนอในข้อ ๔.๓ หรือโปรดมีข้อสั่งการอื่นใดตามที่เห็นสมควร เพื่อ ปม. จักได้ดำเนินการต่อไป

(นายวิศาล ทฤษฎีคุณ)
ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย

①
เรียน ทส. รวท.ทส.

เพื่อโปรดพิจารณาเรื่อง ทส. รวท.ทส. เพื่อโปรดพิจารณาเรื่อง ปม. เสนอในข้อ ๔.๓ หรือโปรดพิจารณาเรื่อง ส.ค.พ. ๑๖๒๐
ตาม ปม. เสนอในข้อ ๔.๓ หรือโปรดพิจารณาเรื่อง ส.ค.พ. ๑๖๒๐

๑/๒
17/๑๕๖๖

(นางมิ่งขวัญ วิชารังสฤษดิ์)
รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

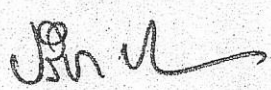
②
เรียน ทส. รวท.ทส.
เพื่อโปรดพิจารณาเรื่อง ปม. เสนอในข้อ ๔.๓
ตาม ปม. เสนอในข้อ ๔.๓
10/18 ก.ค.๖๖

(นายโชติ ตราชู)
ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรียน ทส. รวท.ทส.
เพื่อโปรดพิจารณาเรื่อง ปม. เสนอในข้อ ๔.๓
ตาม ปม. เสนอในข้อ ๔.๓

(นายศักดิ์ นพสิทธิ์) Sakda Naphit
เลขานุการรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่ ทส 0100/...๒๕๕๕ 25 ก.ย. 2555
✓ เห็นชอบ

dtne/11
(นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข)

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๒.๓/ ๑๒๓๕๘

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. ๑๐๙๐๐

๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ให้ชะลอการอนุญาตไม้สัก ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง การตรวจสอบ การทำไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้าม และการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๒.๔/๗๓๒๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอความร่วมมือจังหวัดเพื่อสั่งเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องให้ชะลอการดำเนินการอนุญาตไม้สัก ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง การตรวจสอบการทำไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้าม และการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด รายละเอียดตามนัยหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้อนุมัติหลักการในการพิจารณาให้ความเห็นชอบกำหนดแนวทางปฏิบัติในการอนุญาตไม้สัก ไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง และการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน จึงขอให้จังหวัดพิจารณาสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติดังนี้

๑. การอนุญาตทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

๑.๑ ให้ถือปฏิบัติตามข้อกำหนดฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ.๒๕๓๐) ว่าด้วยการทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง โดยเคร่งครัด

๑.๒ ให้ผู้ขออนุญาตยื่นคำขออนุญาตด้วยตนเอง

๑.๓ ให้จังหวัดใช้ดุลพินิจในการพิจารณาคำขออนุญาตทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองและตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการอนุญาตตามความเหมาะสม โดยให้มีการตรวจสอบตำแหน่งพิกัดของไม้ที่ขออนุญาต ในระบบ G.P.S. ไว้ในการตรวจสอบด้วย

๒๗๒๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๑.๔ หากจังหวัดพิจารณากำหนดมาตรการใดให้เกิดความรัดกุม เหมาะสมและไม่ขัดกับระเบียบ ก็ขอให้จังหวัดดำเนินการได้

๑.๕ กรณีมีการอนุญาตให้ทำไม้สักและไม้ยางดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ขอให้จังหวัดแจ้งกรมป่าไม้ ทราบโดยทันที

๑.๖ ให้มีการถ่ายภาพประกอบการพิจารณาอนุญาต

๑.๗ กรณีการอนุญาตเพื่อสาธารณกุศล เมื่อจังหวัดปลายทางได้รับแจ้งจากผู้อนุญาตแล้วให้ เจ้าหน้าที่จังหวัดปลายทางดำเนินการตรวจสอบว่าการนำไม้ที่ได้รับอนุญาตมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ จริงหรือไม่ โดยให้บันทึกไว้เป็นหลักฐานพร้อมถ่ายภาพประกอบและแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบ

๒. การอนุญาตนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้าย ออกนอกเขตจังหวัด

๒.๑ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือ เครื่องใช้มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๒ โดยเคร่งครัด

๒.๒ ให้ผู้ขอยื่นคำขอด้วยตนเอง

๒.๓ การพิจารณาคำขออนุญาตนำไม้สักที่เคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือเครื่องใช้ มาแล้วกว่า ๕ ปี เคลื่อนย้ายออกนอกเขตจังหวัด ขอให้จังหวัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการอนุญาต ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ที่ดิน และเจ้าหน้าที่ฝ่ายป่าไม้และกรรมการอื่นๆ ตามความเหมาะสม เป็นคณะกรรมการ

๒.๔ กรณีจังหวัดพิจารณาเห็นควรกำหนดมาตรการใดให้เกิดความรัดกุม เหมาะสมและไม่ขัด กับระเบียบนี้ ก็ขอให้จังหวัด ดำเนินการได้

๒.๕ ให้พิจารณากรณีสิ่งปลูกสร้างเป็นบ้านจะต้องมีเลขที่บ้านถาวรออกให้มาแล้ว ไม่น้อย กว่า ๕ ปี หรือถ้ามีเลขที่บ้านถาวรไม่ถึง ๕ ปี โดยคณะกรรมการต้องตรวจสอบพยานแวดล้อมและ ให้รับรองว่าได้ปลูกสร้างมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ยกเว้นผู้ขออนุญาตเป็นหน่วยงานของรัฐให้พิจารณา ตามความเหมาะสม

๒.๖ การอนุญาตสิ่งปลูกสร้างในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครองหรือสิทธิในที่ดิน ต้องเป็นไปโดยกฎหมายตามประมวลกฎหมายที่ดินโดยนายทะเบียนท้องที่ได้สลักหลังทะเบียนบ้านและ ใบอนุญาตรับรองว่าผู้ขอได้รับอนุญาตให้รื้อถอนและขนย้ายบ้านไปยังท้องที่จังหวัดปลายทางให้ชัดเจน

๒.๗ ให้กำหนดอายุใบอนุญาต ตามแนวทางการกำหนดอายุใบเบิกทางนำไม้หรือของป่า
เคลื่อนที่ และไม่ให้เป็น ๕ วัน นับแต่วันที่ผู้ขออนุญาตแจ้งความประสงค์จะนำไม้ดังกล่าวเคลื่อนย้าย

๒.๘ เมื่อมีการอนุญาตให้กับรายใดแล้ว ขอให้แจ้งจังหวัดปลายทางทราบทันทีทั้งให้จังหวัด
ปลายทางดำเนินการตรวจสอบและแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติ
ตามแนวทางดังกล่าวโดยเคร่งครัดไปพลางก่อนจนกว่าระเบียบและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องจะมีผลบังคับใช้
ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ดำรงค์ พิเดช

(นายดำรง พิเดช)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองการอนุญาต

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๗๒-๓ ต่อ ๒๐๖

โทรสาร. ๐ ๒๕๗๙ ๕๗๘๖

สำเนาถูกต้อง

(เกษสุพงษ์ วัฒนโสภา)

เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส

๒๗๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า